

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

III. Philippus II. paternas ditones regendas capessit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

starunt, nescio quid juris in Mediolanensem Ducatum praecedentes. Notum est plerisque vestram, & Deus mihi testis est, qua illis obtulerim, qua tamen accipere illi pertinaciter recusarunt. Nunc illa sola me consolatio sustentat, quod Deus optime novit, quam in vicus ad arma venerim, & quidem contra eum hostem, qui egre ferens quod in sede mea collocatus non fuisset, deturbare inde summis viribus me velle visus est. Sed conatus eius repressi; quibus modis tacere malo, ne per arrogantiam iterum quasi de hoste triumphare velle videar. Ego per vitam meam magnos & potentissimos habui adversarios, qui plurimum mihi negotii fecerunt, divina tamen benignitate factum est, ut non illi meum, quod optabant, sed ego illorum finem viderim: quibus illud à Deo precor, ut qui in hac vita quiescere numquam potuerunt, in altera illa placide ac beate quiescant. Ex omnibus vero, Illustres Domini, nihil mihi molestius est atque acerbius, quam quod antequam ex hoc Mundo à vobis discedo, nullam adhuc rationem turbas illas, qua ob religionis diversitatem passim exorta sunt, componendi ac sedandi video: quamvis nulla in re plus cura atque opera posuerim. Deus ignoscat illis qui meis conatibus obstiterunt (& certe bonus hic, & arthritide fractus senex non raro sub onere succumbere quodammodo, atque aliorum potius quam sua consilia sequi fuit coactus) sed quia facta revocari non possunt, tempus est ut junioribus locum dem, idque, quod jam olim constitui, tandem executioni mandem: id est, ut humeros meos tam gravi onere liberem. Illud vero ego vobis affirmo hunc ipsum diem non minus gratum mihi ac laetum fore, quam eum quo Imperialem suscepi coronam. Mihi quidem vires meas expendenti, consilium hoc ita necessarium videtur, ut velim nolim, aliter facere non possim: quumque mortem jam impendentem mihi non procul videam, par est ut vestris rebus prospiciam, ne illa, me defuncto, aliquid accipiant detrimenti. Vnicum mihi filium Deus dedit, quem praesentem videtis, quem ego ut pater unice amo, quem vos etiam tamquam naturalem vestrum Dominum, diligere & colere par est. Hunc ego vobis, illustres Domini, & quotquot adestis, vobis commendo: rogans vosque adjuvans ut juvenem hunc Principem pro decrepito hoc senes accipiatis, natum, uti spero, ad vestram omnium utilitatem & salutem. Hoc à vobis impetrare debens non tam preces mea, non tam mea imbecillitas, qua quo me redegerit videtis, quam ipsum jus, atque Dei voluntas; qui nascendi conditione hunc vobis Principem dedit: hacque ipsa

acceptatio in vestram praecipue cedit utilitatem. Pro omnibus vero qua in vos à me unquam profecta sunt beneficiis, pro tot laboribus quibus sacra, libertatem, focos, uxores ac liberos vestros defendi, pro omni denique benignitate & mansuetudine, qua erga vos semper usus sui, hoc unum à vobis peto, ut filio huic meo eundem amorem, eandem obedientiam atque observantiam praestetis quam mihi patri ejus haecenus praestitistis. Huic ergo regna, Principatus ac ditiones meas omnes jam trado. Vestrum est in conservando Dei cultu, in tuenda patria libertate, in defendenda justitia, auxiliaries ei manus praestare. Ad me quod attinet, rebus gerendis jam porro inutilem, de medicorum consilio (etsi spes meas omnes in uno illo & celesti medico collocatas habeo) in Hispaniam secedere, ibique quod reliquum mihi vita restat, exigere constitui: extremum hoc à vobis petens, ut interim mei memoriam qua par est benevolentia, tamquam ejus qui vestris commodis omnia posthabuit, usurpetis. Quod si aliquando tributa vobis imposui, id sane in vitis admodum, & non nisi extrema necessitate coactus feci. Filio vero quibus vestris necessitatibus succurrere atque onere vos ex parte sublevare possit, jam ego rationes commonstravi. Hunc ego iterum à vobis peto, ut tamquam legitimum meum successorem recipiatis. Quod si alacriter vos facientes videro, tanto lubentius ex hac vita discedam, relicto subditis meis bono Principe, & filio meo populo fideli. Hunc vos, tamquam caput vestrum, amate: hunc tamquam à Deo vobis propositum, observate, pacem & concordiam colite, & imprimis Catholicam religionem cura habete. Extremum hoc est quod à vobis spero & peto: nec sane ita de vobis meritis sum ut hoc mihi negare possitis aut debeatis, &c.

III. Hæc Cæsaris oratio plerisque adstantium lachrymas expressit: quumque nemo esset qui non optimi Cæsaris voluntati morè gerendum censeret, Philippus filius assurgens, capite detecto, in genua coram patre procumbit: quem ille manu capiti imposta, Belgii & omnium patrimonialium regnorum ac ditionum Principem pronunciat, & ut religionem ac justitiam colat, hortatur. Sic enim divinum ei auxilium numquam defuturum. Quod ille facturum se recepit, ac Deo simul, patri ac circumstantibus gratias egit, seque commendavit. Post hunc Maria quoque Cæsaris soror Vidua Ludovici Hungarorum Regis, Belgii nuper Gubernatrix surrexit, seque Imperio Belgii abdicavit ruptisque Caroli sigillis, Philippus omnem administrationem in se recepit: Carolus vero, relictis tan-

tuum

tum quibusdam sibi reservatis, mense Augusto Anno M. D. LVI. in Hispaniam navigavit, maximus omnium post Carolum M. Imperator, &c.

IV. Antonium Peresum, cum qui tam Philippum regem quam res Hispaniæ pleraque suis consiliis rexit, quoad à fortuna ex alto dejectus fuit, narrantem me audisse memini, Imperatorem ex censione facta, ubi primum in terra pedem posuerat, in genua provolutum, corpus suum his verbis terræ primæ suæ matri reddidisse: *Gardate Dios, ó Madre muy que rida y desferida ausine, &c.* id est: Salve charissima multumque mihi desiderata mater! Sicut nudus è ventre matris meæ egresus sum, ita nudus ad te velut secundam meam matrem revertor: & pro multis meritis quæ à te accipi, corpus hoc meum ægrum, hæcque debilia & lassæ mea ossa tibi dono, quum aliud jam non habeam. Quæ verba multis adstantium lachrymis fuerunt excepta.

V. Sic igitur optimus Imperator in monasterio quodam Hieronymianorum, ad vitam solitariam valde commodo, dies noctesque in orationibus aliisque pietatis exercitiis transiegit, donec tandem Anno M. D. LVIII. die Septembris XIV. animam Deo reddidit, in altera vita laborum suorum mercedem recepturus. Antequam moretur hæc ei quoque felicitas obtigit, quod res à filio sub primis regni auspiciis prospere gestas accepit, profligato Gallorum exercitu, & fano S. Quintini capto; tandem etiam ad Gravelingam eorundem concisis copiis: qua cladium frequentia Gallorum res admodum fluctuabant, mox tamen Henrici II. Regis virtute fuerunt recreata.

Fuit vero Carolus omnibus virtutibus tanto Principe dignis ornatus. Fuisse fertur omnium suorum Consiliatorum prudentissimus, omnium militiæ præfectorum fortissimus, omnium Judicum justissimus; felicior tamen in bellis per Legatos, quam ipsius ductu administratis: in rebus prosperis temperans; in adversis constans: tanta vero erga Deum religione & pietate, ut nullum diem abire pateretur quo non factum audiret, à quo non ulla eum negotia seu pacis seu belli revocabant. Certis diei horis consuetas precatioes, easque satis longas, recitabat; neque ullam tum ferebat interpellationem: hæc inquit *arma esse quibus terra oppugnetur, ac cælum expugnentur.* Quam ejus devotionem præfecti militares

impatienti animo ferentes, dicere solebant: *Imperatorem sapius ac longius cum Deo quam cum hominibus loqui.* Quum aliquando precibus intentum quidam è domesticis à Galliæ regis Legatis exoratus, interpellasset, utque eos ad audientiam admitteret, rogasset; expectare eum iussit dum preces absolvisset. Illo vero dicente, jamdiu eos expectasse, ac res magnas habere, quas cum ipso communicari quamprimùm, regis ipsorum plurimum interesset. *Et mea,* inquit Imperator, *cum rege meo ista communicari quæ jam communico, multo magis interest.*

VI. Solebat optimus hic Imperator quotiescumque bellum contra Turcas, Hæreticos, Gallos, Anglos, Italos aut quoscumque susciperet, precatioem libellum sibi ipsi conficere, quas pro re nata formatas, quotidie recitabat. In secessu illo suo mirum est quam religiosam & asperam vitam duxerit, cilicia lacerna sæpe indutus, ac loris corpus castigans, nihil denique meditans nisi mortem; cui vicinus flagellum illud & cilicium Philippo II. filio, ut perpetuum paternæ pietatis mnemosynon, asservanda dedit. Hic quoque decurso jam vitæ spacio, Mundum jam & omnia, quæ paternis adjunxerat, regna relicurus, vocato ad se Philippo III. filio, qui rerum nunc potitur, hoc idem præstantissimum, & ultimum quod à manu ipsius accepturus esset, donum obtulit, inquit, *in nodis illis sanguinem hævere, non suum quidem, sed patris sui: monensque, ut à vita pietatis numquam oblivisceretur; ac simul ostenso corpore male affecto & ulceroso, Vide,* inquit, *mi fili, quo etiam maximos Reges terra mors redigat.* Sed frustra ego ingenii mei vires Caroli V. secundi Constantini laudibus defatigare ac perdere nolo, quas plures Iliades non capiant. Illud tantum addo, quemadmodum in Germaniam à Carolo Magno Christiana religio primum introducta fuit, sic ab hoc altero Carolo, nec minus Magno, eam in Germania fuisse conservatam.

Sed quia eum in Hispaniam usque deduximus, non abs te erit ostendere quibus modis ea ab hæresi fuerit præservata.

):(

D 2

DE